

Yoav Gad – Founder and Chairman
"Hachsharot HeChalutz in Germany 1933-1947
/ Following Generation" association
Tel.: +972-50-5596927
gadyoav@gmail.com
Yavneh 8153958 P.O.B. 28218
Hachshara-dor-hemshech.com
Yoav Gad - Jewiki

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947
דור המשך
משואה לתקומה

22.11.2023

יואב גד מראיין את אלי היימן

יואב: אלי נא תאמר את שמך בבקשה

אלי היימן: אלי היימן

יואב גד: התאריך היום 22

נובמבר 2023 שעה 18:30

אלי היימן נולד ב: 17.03.1926

יואב גד: מה מספר הזהות שלך?

אלי היימן: 3979598

יואב גד: לידך נמצא כעת עוזר,

העד, צביקה ליטנסקי

צביקה ליטנסקי: שמי צביקה ליטנסקי.

יואב גד: אני מקריא לאלי את הנוסח המבוקש

לאישורו של אלי היימן:

אני אלי היימן מעיד בזאת בעל פה

שירתור פוזננסקי

הציל יהודים במסגרת פעילותו

בהכשרות החלוץ בגרמניה בשנים 1939 1946

וכן בתקופה בה היה אסיר במחנה הריכוז וההשמדה אושוויץ

כאשר עזר ליהודים לשרוד.

יואב גד: פונה לאלי היימן: האם אתה אלי מאשר בעקרון את מה שאמרתי?

אלי היימן: כן אני מאשר.

מבקש להקריא שנית את ההתחלה

יואב גד מקריא שנית:

אני אלי היימן מעיד בזאת בעל פה
שארטור פוזננסקי
הציל יהודים במסגרת פעילותו
בהכשרות החלוץ בגרמניה
בשנים 1939 1946
וכן בתקופה בה היה אסיר במחנה הריכוז אושוויץ
כאשר עזר ליהודים לשרוד.

אלי היימן: כן אני מאשר את זה!

אלי היימן ממשיך בעדותו:
הוא (ארתור פוזננסקי) עבד ב-Schreibstube במשרד שם (מרפאת מחנה אושוויץ)
אז הייתה לו אפשרות לעשות את זה.
אבל זאת הייתה סכנה גדולה!
אבל עבדו שם כבר ותיקים אלה שהיו במחנה ריכוז בוכנוולד ואולי בזכסנהאוזן.
על ידי זה התאפשר לו (לארתור פוזננסקי) לעשות כל מיני פעולות

שאם היו תופסים אותו אז היה גומר

יואב גד: אז היו הורגים אותו?

אני אשאל אותך:

האם נכון כי כאשר ארתור פוזננסקי כאשר עבד במרפאה באושוויץ הוא הציל יהודים
ועזר להציל יהודים בכל מיני דרכים?

אלי היימן כן!

כן אני יכול לאשר את זה!

יואב גד: האם נכון שארתור פוזננסקי שמר והעביר כפכפים של עץ מאנשים שנפטרו

לאסירים חיים במחנה?

אלי היימן: זה אני לא יודע.

אבל אני יודע שהיה לנו חבר ולטר שטראס

שהוא עבד ב Kleiderkammer מחסן הבגדים, ואם זה היה נעלים זה הכל היה דרכו,

למשל היו לי נעלי עץ... וארתור שלח אותי לולטר שטראס וקיבלתי נעלי עור!

אמנם מספר 44 אבל יכולתי ללכת איתם.

יואב גד: האם נכון שידוע לך שארתור שינה ברישומים

העוזר, צביקה ליטנסקי, מסדיר את עוצמת הקול של ההקלטה.

יואב גד: האם נכון או האם אתה יודע שארתור פוזננסקי שינה את הרישום ביומנים של המחנה בקרנקהאוז, בבית החולים, במרפאה, את המספרים של אסירים שמתו, ונתן את המספרים לאנשים חיים, על מנת לספק להם אוכל נוסף ובכך תרם להישרדותם במחנה? האם הוא עשה משהו לעזור לאנשים להישאר לחיות

אלי היימן: כן וודאי!

יואב גד: מה אתה עוד יודע שארתור עזר לאנשים לחיות וגם סיכן את החיים שלו בכך?

אלי היימן: הוא עשה כל מיני קומבינציות, שאני לא יכול להוכיח את זה,

הוא הציל אנשים שהוא החליף מספרים,

על ידי שהוא החליף נעליים

הוא לא עבד בנעלים אבל הוא שלח חברה שהיו להם בעיות עם נעלים כמו שלי שהיו לי נעלי עץ, אז הוא שלח אותי לולטר שטראס שהוא עזר לי.

יואב גד: אלי מה עוד אתה יכול לספר לי שארתור הציל יהודים במחנה אושוויץ וגם סיכן את החיים שלו?

אלי היימן: אני יודע שהוא עשה הרבה.

אבל אני לא יכול להוכיח

יואב גד: אלי אתה סיפרת לי כמה פעמים שאתה יודע שארתור הציל יהודים תוך סכנת חיים

אלי היימן: אני יכול לספר על עצמי - אני נפלתי במחנה "בונה"

ופעמיים בביקורת לא רק של המחנה אלא גם של ה-SS, אלה שהיו אחראיים על הבלוק

הוא, ארתור (פוזננסקי) שם אותנו גם אותי היינו שניים על המיטות בקומה השלישית בסוף

אז כשבאו לביקורת, איש לידי היה אחד שהיה מת!

אז הוא, ארתור (פוזננסקי) אמר למפקד הבלוק Blockführer שלא כדאי לו ללכת לסוף של הצריף

כי הוא (ארתור) לא יודע מה יש שם.

אני לא יודע מה היה האורך של הצריף.

יואב גד: זאת דוגמה טובה מאוד, אלי.

אלי היימן: הוא עשה הרבה דברים! הוא עזר!

הוא זייף דוקומנטים שהיו במרפאה Krankenstube

הוא עשה לפעמים את הקומבינציה מה שסיפרתי

הוא השאיר מישהו מת

אבל זה הוא יכל לעשות רק עם החבר'ה שלנו, ההכשרה, הותיקים. היו יותר מבוגרים ממני.

למשל אם היו שלושה כאלה שמתים. אז אחד הוא לא מסר. ולמשל אני שכבתי (חולה) שלושה ימים. אז כשהם באו לבקורת, לבדוק, אז הוא אמר להם

אז ארתור אמר לאיש ה SS שלא כדאי לו ללכת עד סוף הצריף

כי אולי יש שם אנשים עם מחלות מדבקות. אם לא אמר שהאיש מת אז היה את האוכל לאיש אחר.

הוא נתן לאנשים מספר של איש שמת וכך היה אוכל!

אמרתי לו (לארתור) שהוא Du machst die meschugesten Sachen שהוא עושה את הדברים הכי משוגעים.

ארתור סיכן את עצמו לא פעם אחת!

צביקה ליטנסקי: במה?

אלי היימן: בזה שהוא רשם ברשימות שהמת שהיה מת הוא רשם שהיה חי. אז הוא קיבל עוד מנה (אוכל). זה לא היה פשוט. למשל שהייתי חולה אז הוא שלח אותי שאני יהיה ראשון ואחר כך עוד פעם (במקום המת) ואז קיבלתי עוד פעם, פעם שנייה.

ארתור עשה גם חוכמות עם האוכל!... למשל היה לי חבר... זה הרבה שנים קשה לזכור, ליאו ליהמן, הוא כבר היה הפטלינג (אסיר) אפילו שהיה כבר אבא לשני בנים,

אז הוא (ארתור) נתן לו את המספר הזה (של המת). הם לא בדקו תמיד את המספר על היד. אז אני למשל שחילקו אוכל, אל תהיה אף פעם לא ראשון ולא אחרון.

אז מה שהוא עשה זה מסוכן מאוד, זה דבר מסוכן מאוד. אבל אני שמחתי על ארתור בעניין זה!

היו חברים מההכשרות הותיקות, היו שבאו מעליית הנוער, ואני לא הכרתי את האחרים, אבל ארתור סידר כל מיני דברים כאלה, שהוא עבד במשרד, בשרייבשטובה, אז אם היו אנשים שמתו ביום ראשון, אז הוא השאיר אותם עוד בקומה שלישית, בסוף של הצריף, ושבאו לבדוק, הם לא באו לבדוק כל מיטה, אז הוא אמר לאיש מה-SS

אני לא אקח אותך עד הסוף של הצריף, כי יש שם מחלות מדבקות, הוא אמר לאיש הזה.

האנשים שבאו מה-SS לא היו אנשים שניהלו את זה אלא, הם היו אנשים בתפקידים נמוכים.

הם השגיו שהמקום נקי ומסודר. למשל שהשמיכות על המיטות, היה אורך של הצריף, אני לא זוכר כמה מטרים, אבל הצריף היה נניח באורך של 40 מטר, אז השמיכות היו צריכות להיות מסודרות ישר ככה שאיש ה-SS הבלוקפיהרר, Blockführer, היה יכול לראות מהמיטה הראשונה שזה ישר עד המיטה האחרונה. זה לא היה כל כך פשוט.

והם הלכו עם ארתור, שהוא היה כמו שאמרתי בשרייבשטובה Schreibstube, במשרד, של הלצארט של המרפאה, אז הוא עשה כל מיני קומבינציות.

הוא רשם נניח דין וחשבון שביום זה וזה הוא בדק את הצריף מהמיטה הראשונה עד המיטה האחרונה. ואם זה לא היה בסדר אז הוא היה אחראי על זה!

צביקה ליטנסקי: אז מה יכלו לעשות לו?

אלי היימן: מניד בראשו בארשת פנים קודרת.

צביקה ליטנסקי: יותר טוב לא לשאול...

ואם אנשים מתו? מה קרה? מה הוא עשה עם אנשים מתו?

מה הוא עשה עם אנשים שמתו ונשאו בצריף?

אלי היימן: זה תלוי לאיזה מטרה הוא היה צריך, אני לא יודע.

אבל אם למשל נפטרו, שנפטרו am Sonntag כלומר ביום ראשון,

אז הוא דיווח.... בשביל כל מיני דברים... הוא דיווח שהוא עוד היה חי!

ושבאו לבדוק וכל אחד היה צריך לעמוד ליד המיטה, שלוש קומות, זה היה אחד על

יד השני, אז הוא אמר לאיש ה-SS לשם לא נלך, לא יודעים בדיוק איזה מחלה היה

לו... כי הם מאוד הקפידו שלא יהיו מחלות מדבקות!

אז הוא סיכן על ידי זה את עצמו!

אלי היימן כעת בן 97 יליד 17.3.1926